

پیام‌های خانوادگی سبک شمردن نماز

از منظر آیات و روایات

رضا کرمانی

۱۴۰۲

- سرشناسه : کرمانی، رضا، ۱۳۷۱-
- عنوان و نام پدیدآور: پیامدهای خانوادگی سبک شمردن نماز از منظر آیات و روایات/ رضا کرمانی.
- مشخصات نشر : قم: عصر جوان. ۱۴۰۲.
- مشخصات ظاهری : ۱۸۰ ص.
- شابک : 978-622-253-408-0
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۷۱] - ۱۸۰.
- موضوع : نماز -- Salat -- Influence نماز - تاثیر Salat -- نماز - جنبه‌های قرآنی - Salat - Qur'anic teaching خانواده‌ها - جنبه‌های مذهبی - اسلام -- Religious seilimaF aspects -- Islam
- رده بندی کنگره : ۱۸۶BP
- رده بندی دیویی : ۳۵۳/۲۹۷
- شماره کتابشناسی ملی : ۹۲۵۸۰۱۲

- عنوان کتاب: پیامدهای خانوادگی سبک شمردن نماز از منظر آیات و روایات
- مؤلف: رضا کرمانی (دل‌نواز)
- انتشارات: عصر جوان
- شابک: 978-622-253-408-0
- نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲
- خدمات فنی: ابوالقاسم کریم تبار
- چاپخانه: زمزم
- شمارگان: ۵۰۰ جلد
- قیمت: ۱۱۰۰۰۰ تومان

آدرس انتشارات: قم - خیابان ارم - پاساژ قدس - طبقه آخر - پلاک ۱۶۷

انتشارات عصر جوان تلفن ۰۳۷-۰۲۵۳۷۷۳-۰۲۵۳۵۵۲۸۴۸۰

مؤلف: ۰۹۱۳۸۴۵۳۶۳۸

حق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۱
مفاهیم تحقیق	۲۱
۱- مفهوم پیامد	۲۱
۲- مفهوم خانواده	۲۱
۳- مفهوم نماز و صلوات	۲۴
۴- مفهوم آیت	۲۶
۵- مفهوم روایت مترادفات	۲۹
فصل اول: علل و مصادیق سبک شمردن نماز	۳۷
مقدمه	۳۷
الف) علل سبک شمردن نماز در خانواده	۳۸
۱- عدم ایمان یا ضعف در ایمان	۳۹
۲- غفلت، فراموشی و جهالت	۴۳
۳- نداشتن تقوا و حیا	۵۲
۴- عدم تعقل و بصیرت	۶۵
۵- عدم الگوسازی	۶۸
۶- شراب و قمار	۶۹
ب) مصادیق استخفاف و سبک شمردن نماز در خانواده	۷۳
۱- تأخیر نماز	۷۶
۲- عدم رعایت آداب آن در خلوت	۷۹

فهرست مطالب

- ۳- عجله و شتاب در نماز ۸۱
- ۴- سهیل انکاری و ریا در نماز ۸۵
- جمع بندی ۹۱
- فصل دوم: پیامدهای خانوادگی سبک شمردن نماز ۹۳
- مقدمه ۹۳
- الف) پیامدهای تربیتی سبک شمردن نماز در خانواده ۹۷
- ۱- عدم تربیت صحیح ۹۹
- ۲- عدم الگوی مناسب ۱۰۲
- ب) پیامدهای اقتصادی سبک شمردن نماز در خانواده ۱۰۸
- ۱- تاثیر نماز بر اقتصاد خانواده ۱۱۱
- ۲- تاثیر سبک شمردن نماز در اقتصاد ۱۱۳
- ج) پیامدهای روانی سبک شمردن نماز در خانواده ۱۲۰
- ۱- عدم ایجاد تمرکز در فکر و اندیشه ۱۲۰
- ۲- عدم وجود پشتوانه‌ای قوی در پیشبرد امور زندگی ۱۲۳
- ۳- عدم اعتماد به نفس و عدم رسیدن به اعتماد به خدا ۱۲۶
- ۴- عدم تعادل بایدار ۱۲۸
- ۵- عدم معنا بخشیدن به زندگی ۱۳۰
- ۶- عدم سپر دفاعی در مقابل مصایب و مشکلات ۱۳۲
- ۷- عدم محکم شدن عزم و اراده ۱۳۵
- هـ) پیامدهای اخلاقی و رفتاری سبک شمردن نماز در خانواده ۱۳۷
- ۱- معنای اخلاق ۱۳۷
- ۲- آثار نماز در رفتار خانواده ۱۳۸
- ۳- آدر سبک شمردن نماز در رفتار خانواده ۱۴۱

مقدمه

نماز بهترین وسیله ارتباطی انسان با خداست که دارای آثار و فواید زیادی است که در آیات و روایات ذکر شده اند. تبیین پیامدهای خانوادگی سبک شمردن نماز از منظر آیات و روایات سوال اصلی این تحقیق است. لذا هدف در این تحقیق، بیان پیامدهای خانوادگی سبک شمردن نماز و به تبع آن راهکارهای اصلاح آنها است که با روش جمع آوری کتابخانه‌ای و روش توصیفی و تحلیلی به این نتیجه رسیده است. نماز یکی از کترین و پرثمرترین عبادت‌ها و افضل الاعمال است. آثاری که نماز بر جای می‌گذارد، به دو بخش قابل تقسیم است. بخشی از آن فوایدی است که در همین دنیا نصیب نمازگزار می‌شود. بخش دیگر آن مربوط به جهان آخرت است. البته فواید و آثاری که از طریق برپایی این عبادت، متوجه نمازگزار می‌شود، حقیقتاً نامحدود و غیرقابل شمارش‌اند. یقیناً فوایدی که در نماز وجود دارد، در هیچ یک از عبادت‌های دیگر وجود ندارد. نماز نعمتی است که گسترده شده، پر از رحمت و برکت و احسان و سعادت است. در این تحقیق به ریشه‌های سبک شمردن نماز اشاره شده است و آن به خاطر عدم ایمان درست، جهالت و غفلت به نماز می‌باشد. از مصادیق سبک شمردن نماز این است که همیشه نماز را با تأخیر به جای می‌آورند یا با عجله و شتاب نماز می‌خوانند و یا در

نماز به سهل انگاری و ریاضی پردازند. برخی خانواده‌ها نیز در سبک شمردن نماز نقش دارند که نشان از عدم تعقل و بصیرت و عدم الگوسازی در آنان دارد. لذا مهمترین دستاورد این پایان نامه این است که این سبک شمردن نماز در خانواده، منجر به عدم تربیت درست و عدم گزینش الگوی مناسب در آنها می‌شود. مهمترین راهکار این است باید عوامل بیرونی و درونی که در سبک شمردن نماز نقش دارند، آسیب شناسی و رفع شوند و برای این که والدین نیز به نماز توجه داشته باشند باید به تبیین فلسفه نماز، آثار و فواید نماز و همچنین بیان پیامدهای سبک شمردن نماز و... پرداخته شود. پیامد سبک شمردن نماز در اقتصاد، فرهنگ، روان، اخلاق و... تاثیرگذار است.

نماز یکی از مهمترین عبادات در دین اسلام است. در کلام ائمه معصومین (ع) همواره از این فریضه با تعابیری نظیر ستون خیمه دین، مرز ایمان و کفر، چهره و شکل دین، محبوبترین عمل نزد خدا و... یاد شده است. در کنار بیان اهمیت نماز همواره درباره استخفا (سبک شمردن) نماز و پیامدهای آن تذکر داده شده است. مصادیق متعددی همچون دیر به جا آوردن نماز، سریع خواندن و بی توجه بودن به معانی نماز، نماز را در وقت به جا نیاوردن بیان شده است. روایتی از پیامبر اکرم(ص) نقل شده است که در آن روایت حتی کسی که وضوی نمازش را تا زمان اذان به تاخیر می‌اندازد را مصداق

سبک شمردن نماز می‌داند.

بدون شک سبک شمردن این عبادت مهم، بدون عواقب و پیامد نخواهد بود همچنان که حضرات معصومین (ع) به صراحت از این پیامدها نام برده‌اند. از جمله روایتی از پیامبر اکرم (ص) که برای سبک شمردن نماز پانزده بلا ذکر می‌کند که از این پانزده بلا شش مورد از آنها در دنیا، سه مورد در زمان مرگ، سه مورد در عالم قبر و سه تا در قیامت است.

از طرفی خانواده به عنوان کانون تربیت و واسطه میان فرد و جامعه همواره مورد توجه اسلام بوده است. بسیاری از نقش‌آفرینی‌ها و موفقیت‌های فرد در جامعه، محصول تربیت صحیح در خانواده است و در مقابل بسیاری از کجروی‌های فرد در جامعه در خانواده فرد ریشه دارد که بیشتر این موفقیت‌ها و کجروی‌ها حاصل تربیت دینی خانواده افراد می‌باشد که در رأس این تربیت توجه به نماز و یا سبک شمردن و بی‌توجهی به نماز می‌باشد. از این رو در این پژوهش ما بر آنیم تا در قالب فصول مختلف پیامدهای مختلف سبک شمردن نماز در خانواده را مورد بررسی قرار بدهیم و راهکارهای را برای درمان این معضل مورد مذاقه قرار بدهیم. از آنجا که نماز بهترین وسیله برای قرب به خدا، جامع‌ترین مظهر عبودیت است و انسان را از بدی‌ها و فحشا حفظ می‌کند و اگر انسان را به معنای حقیقی خود نماز را به یاد دارد به سعادت می‌رسد و سبک

شمردن شمردن آن، موجب آثار سوء و رنج در دنیا و آخرت می‌شود از این رو با شناخت پیامدهای سبک شمردن نماز خانواده‌ها می‌توانند در امور دینی به همدیگر کمک کنند و نجات پیدا کنند و در واقع هم سعادت دنیوی و هم سعادت اخروی را برای خود و جامعه رقم بزنند.

جهت دیگر اهمیت و ضرورت تحقیق و پژوهش در مورد این مساله آن است که کمتر کسی و نیز کمتر نهادی در مواجهه با مشکلات مختلف اجتماعی، به آنها یک نگاه بنیادی دارد و نیز در صدی از کل‌شناسان این مباحث آن را به خانواده و ضعف دینداری و اساساً سبک شمردن نماز مربوط می‌دانند در حالی که اساساً بیشتر مشکلات خانوادگی و اجتماعی، پیامد ضعف دینداری و در راس آنها سبک شمردن نماز است. حالت ایده آل جامعه اسلامی، حالتی است که بنیانهای دینی افراد آن در خانواده‌ها و به خصوص با توجه به نماز، با تمام شرایط و ویژگی‌های آن صورت گرفته باشد.

مهمترین هدفی که برای این تحقیق از حیث نظری می‌توان بیان کرد این است که به کسانی که نماز را سبک می‌شمارند گفت طبق آیات و روایات هر کس نماز را سبک شمارد نه تنها عواقب معنوی دارد بلکه عواقب و پیامدهای مادی نیز دارد و نیز چه بسا در یک خانواده یک نفر با این مشخصات وجود داشته باشد ولی عواقب سبک شمردن نماز توسط ایشان دامن‌گیر سایر اعضای خانواده نیز بشود.

در مورد کاربرد این پژوهش می‌توان گفت در تبیین سبک زندگی

برای نوآموزان و نوجوانان با بیان برخی از مصادیقی که نماز را سبک شمرده و به بلاهایی گرفتار شده‌اند سعی در تشویق آنها به اقامه نماز با شرایط و در وقت کرد.

هدف دیگر که قابل ترسیم برای این پژوهش است، این است که برخی افراد که در خانواده‌های آنها فرد یا افرادی هستند که نسبت به نماز تهاون و سستی دارند، با مطالعه این اثر علمی، نسبت به آنها احساس مسئولیت کرده و از باب نوع دوستی و خیرخواهی آنها را تشویق و ترغیب به اقامه نماز با شرایط بیان شده در منابع دینی کنند.

به نوعی این پژوهش خط بطلانی بر ادعای رفتارگرایان می‌باشد که معنویات و عوامل غیر مادی را بر رفتار کودکان بی‌تأثیر می‌دانند. در توضیح این مطلب باید گفت که اهمیت دادن به معنویات و به ویژه نماز با شرایط آن، تأثیر به‌سزایی در زندگی خانوادگی دارد.

کتاب‌ها و مقاله‌ها و پایان‌نامه‌هایی به نگارش در آمده و اشاره‌هایی در موضوع پیامدهای سبک شمردن نماز داشته‌اند. اما به طور مستقیم به موضوع پیامدهای خانوادگی سبک شمردن نماز از منظر آیات و روایات نداشته‌اند که می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- حامد غلامی مقاله‌ای با عنوان: «تأثیر نماز در تحکیم بنیان خانواده» در سال ۱۳۹۷ نوشته است که در این تحقیق آورده است: خانواده‌های ناسالم خانواده‌هایی می‌باشند که در آنها بی‌نمازی،